

prima instanță: I. Goncearuc
(Judecătoria Soroca, sediul Florești)

dosarul nr.3ra-113/18

instanța de apel: S. Procopciuc, E. Grumeza, A. Garbuz
(Curtea de Apel Bălți)

DECIZIE

28 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul: Iulia Sîrcu

Judecătorii : Galina Stratulat, Dumitru Visternicean, Nicolae Craiu, Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Hidrosens”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu răspundere limitată „Hidrosens” împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la contestarea actelor administrative,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 26 septembrie 2017, prin care s-a admis apelul declarat de către Serviciul Fiscal de Stat pe raionul Florești, s-a casat integral hotărârea Judecătoria Soroca (sediul Florești) din 13 martie 2017 și s-a emis o nouă hotărâre,

c o n s t a t ă:

La 04 aprilie 2016, SRL „Hidrosens” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la contestarea actelor administrative.

În motivarea acțiunii s-a indicat că, la 15 februarie 2016 pîrîtul a întocmit decizia nr.49 asupra cazului de încălcare a legislației comisă de SRL „Hidrosens”. Drept temei de emitere a deciziei nominalizate a servit actul de control fiscal nr. 5-672278 din 28 ianuarie 2016.

Consideră actele emise de pîrît neîntemeiate din următoarele considerente.

Astfel, inspectorii fiscali la efectuarea controlului și întocmirea actului de control s-au bazat pe explicațiile cet. Costin Iurie, Goncearuc Petru, Istratuc Anatolie. Însă, persoanele respective au declarat minciuni pentru a periclita activitatea întreprinderii SRL „Hidrosens” întrucît salariul acestora a fost în mărime de 1650 lei lunar ca și la ceilalți lucrători, dar nicidecum suma pe care acestea din urmă au indicat-o în explicațiile date.

Consideră reclamantul că impozitul pe venit reținut din salariu, defalcările la bugetul asigurărilor sociale de stat și fondul asigurărilor obligatorii de asistență medicală, urmează a fi reflectate și calculate pornindu-se de la salariul de 1650 lei lunar pentru fiecare dintre cei vizați.

Totodată s-a indicat că persoanele vizate în afară de explicațiile date nu au prezentat alte probe în scris prin care s-ar confirma cele expuse în petiție, iar inspectorii IFS la efectuarea controlului s-au limitat doar la explicațiile ultimilor.

Solicită reclamantul anularea deciziei IFS Florești nr. 92 din 25 martie 2016 prin care a fost considerată neîntemeiată contestația depusă împotriva deciziei nr. 49 din 15 februarie 2016, anularea deciziei nr. 49 din 15 februarie 2016 și a actului de control nr. 5-672278 din 28 ianuarie 2016 emis de IFS Florești.

Prin hotărârea Judecătorei Soroca (sediul Florești) din 13 martie 2017 s-a admis acțiunea depusă de Igor Șoșu, director SRL „Hidrosens”, s-au anulat: decizia Serviciului Fiscal de Stat pe raionul Florești nr. 92 din 25 martie 2016 pe marginea contestației împotriva deciziei IFS Florești nr. 15/59T 1100 din 30 noiembrie 2015; decizia IFS Florești nr.49 din 15 februarie 2016 și a actului de control nr. 5-672278 din 28 ianuarie 2016 asupra cazului de încălcare a legislației comisă de SRL „Hidrosens”, ca fiind ilegale și emise contrar prevederilor legii (f.d.172, 182-188).

La 13 martie 2017, Serviciul Fiscal de Stat pe raionul Florești a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți 26 septembrie 2017 s-a admis apelul declarat de către Serviciul Fiscal de Stat pe raionul Florești, s-a casat integral hotărârea primei instanțe și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a respins acțiunea SRL „Hidrosens”, în persoana directorului Igor Șoșu împotriva Serviciului Fiscal de stat pe raionul Florești privind anularea deciziei nr. 49 din 15 februarie 2016, s-a încetat procesul civil la cererea SRL „Hidrosens” în persoana directorului Igor Șoșu împotriva Serviciului Fiscal de Stat pe raionul Florești privind anularea deciziei nr. 95 din 25 martie 2016 și a actului de control nr. 5-672278 din 28 ianuarie 2016, deoarece cerințele nu se judecă în procedură civilă.

La 20 decembrie 2017, Igor Șoșu, administrator al SRL „Hidrosens” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel deoarece la emiterea acesteia s-a interpretat în mod eronat legea care trebuia să fie aplicată, precum și nu s-a pronunțat integral și pe deplin asupra tuturor motivelor de drept și de fapt indicate de recurent pe parcursul judecării cauzei, dar s-a pronunțat numai asupra motivelor invocate de intimat, drept urmare instanța de apel a emis o decizie incompletă și neobiectivă.

Indică că instanța de apel intenționat a ignorat prevederile art. 269 Codul fiscal și eronat a aplicat prevederile Legii contenciosului administrativ.

La fel susține recurentul că instanța de apel nu a indicat concret motivele de casare a hotărârii primei instanțe. De rînd cu cele invocate supra remarcă faptul că instanța de apel în decizia sa la pct. 12 în partea motivantă a dispus încetarea procesului civil în latura anulării deciziei IFS nr. 49 din 15 februarie 2015, pe cînd o asemenea decizie nici nu se contestă în cazul dat.

Consideră că concluzia instanței de apel în sensul casării hotărârii primei instanțe este una greșită rezultată din aprecierea incorectă a materialului probator în raport cu prevederile legale aplicabile cazului din speță.

La 01 februarie 2018, Serviciul Fiscal de Stat a depus referință la recursul declarat de SRL „Hidrosens”, solicitând respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel.

În conformitate cu art.434 alin.(1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei redactate.

Din actele pricinii rezultă că decizia Curții de Apel Bălți din 26 septembrie 2017 a fost recepționată de către SRL „Hidrosens” la 23 noiembrie 2017 și respectiv la 19 decembrie 2017 (prin intermediul oficiului poștal), adică în termenul prevăzut de lege administratorul SRL „Hidrosens”, Igor Șoșu, a declarat recurs.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 07 februarie 2018 completul din 3 judecători au considerat recursul admisibil și au decis examinarea acestora în fond de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Prin prisma art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Examinînd argumentele invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și trimiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

După cum denotă actele cauzei, înaintînd acțiunea în judecată împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Florești, administratorul SRL „Hidrosens” Igor Șoșu a solicitat anularea actului de control nr. 5-672278 din 28 ianuarie 2016 și deciziilor Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Florești nr. 92 din 25 martie 2016 și nr. 49 din 15 februarie 2016.

Pînă la finalizarea examinării pricinii în fond, administratoul SRL „Hidrosens” Igor Șoșu a susținut pe deplin cerințele susmenționate, fără a renunța la careva capăt de cerere, fără a modifica temeiul sau obiectul acțiunii.

Fiind investită cu judecarea pricinii în fond, Judecătoria Soroca (sediul Florești) prin hotărîrea din 13 martie 2017 a ajuns la concluzia admiterii integrale a acțiunii fiind anulată decizia IFS Florești nr. 92 din 25 martie 2016 pe marginea contestației împotriva deciziei IFS Florești nr. 15/59T 1100 din 30 noiembrie 2015, decizia IFS Florești nr. 49 din 15 februarie 2016 și a actului de control nr. 5-

672278 din 28 ianuarie 2016 asupra cazului de încălcare a legislației comisă de SRL „Hidrosens”, ca ilegale și emise contrar prevederilor legii.

Judecând cauza în ordine de apel, Curtea de Apel Bălți prin decizia din 26 septembrie 2017 a admis apelul declarat de Serviciul Fiscal de Stat pe raionul Florești, a casat integral hotărârea Judecătoriei Soroca (sediul Florești) din 13 martie 2017 și a emis o nouă hotărâre prin care s-a respins ca neîntemeiată pretenția SRL „Hidrosens”, în persoana directorului Igor Șoșu, împotriva Serviciului Fiscal de Stat pe raionul Florești privind anularea deciziei nr. 49 din 15 februarie 2016 și a încetat procesul civil în capătul de cerere a lui SRL „Hidrosens” în persoana directorului Igor Șoșu împotriva Serviciului Fiscal de Stat pe raionul Florești cu privire la anularea deciziei nr. 95 din 25 martie 2016 și a actului de control nr. 5-672278 din 28 ianuarie 2016 deoarece cerințele date nu se judecă în procedură civilă.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că decizia instanței de apel a fost emisă contrar pretențiilor înaintate și cu încălcarea normelor de drept procedural, prin ce se impune casarea acesteia, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

Potrivit art. 3 alin. (1) al Legii contenciosului administrativ, obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actele administrative, cu caracter normativ și individual, prin care este vătămat un drept recunoscut de lege al unei persoane, inclusiv al unui terț, emise de autoritățile publice și autoritățile asimilate acestora în sensul prezentei legi; subdiviziunile autorităților publice; funcționarii din structurile specificate la lit. a) și b).

În conformitate cu art. 373 alin. (1) și (2) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță; instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanța de apel de către participanții la proces.

Reieșind din limitele judecării apelului consfințite în norma enunțată, instanța de recurs reține că instanța de apel judecând apelul urma să soluționeze raportul juridic apărut și să verifice legalitatea hotărârii primei instanțe în limitele pretențiilor invocate și motivelor aduse în susținerea acestora.

Instanța de recurs relevă că în partea finală motivatoare a deciziei instanței de apel și în partea dispozitivă au fost admise contradicții de către instanța de apel, ceea ce contravine normelor de drept procedural, deoarece în condițiile legislației în vigoare nu se admit disconcordanțe sau dispoziții contradictorii în actele judecătorești ale instanțelor.

În conformitate cu art. 390 alin.(1) Cod de procedură civilă, decizia instanței de apel trebuie să conțină: a) denumirea instanței care a emis decizia, completul de judecată; b) locul și data pronunțării deciziei; c) numele sau denumirea apelantului și calitatea lui procedurală; d) expunerea succintă a hotărârii primei instanțe, a motivelor cererii de apel, a noilor probe, lămuririle participanților la procesul în

apel; e) motivele concluziilor instanței de apel și referirea la legea guvernantă; f) concluziile instanței de apel în urma examinării apelului.

La acest capitol, Colegiul notează că prin concluzia expusă de către instanța de apel între expunerea succintă a hotărârii primei instanțe, a motivelor cererii de apel, a noilor probe, lămuririle participanților la procesul în apel și motivele concluziilor instanței de apel și referirea la legea guvernantă, concluziile instanței de apel în urma examinării apelului, s-a indicat „[...] Colegiul civil va dispune încetarea procesului în latura ce ține de pretențiile reclamantului cu privire la anularea Actului de control nr. 5-672278 din 28 ianuarie 2016 emis de IFS Florești și a Deciziei nr. 93 din 25 martie 2016 emisă de IFS pe raionul Florești prin care s-a respins contestația formulată de SRL „Hidrosens”, or prin prisma art. 265 lit. a) CPC aceste cerințe nu urmează a fi judecate în procedură civilă .

Analizând cerința reclamantului cu privire la anularea deciziei IFS pe raionul Florești nr. 49 din 15.02.2016 în coroborare cu normele legale aplicabile speței date în ansamblu cu circumstanțele pricinii, care impun o soluție de respingere a cerinței reclamantului privind anularea deciziei precitate. Colegiul civil și de contencios administrativ ajunge la concluzia de a casa hotărârea primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a cerinței reclamantului cu privire la anularea deciziei IFS pe raionul Florești nr. 49 din 15 februarie 2016 din următoarele considerente [...] (vol. I, f.d. 220 și 220 verso).

Concomitent, în partea finală motivatoare a aceleași decizii, instanța de apel concluzionează „[...] Colegiul civil va casa integral hotărârea instanței de fond și va emite o nouă hotărâre de respingere integrală a acțiunii formulate de SRL „Hidrosens” în persoana directorului Șoșu Igor cu privire la anularea deciziei IFS pe raionul Florești nr. 92 din 25 martie 2016, iar în latura cerințelor cu privire la anularea actului de control nr. 5-672278 din 28 ianuarie 2016 și a deciziei nr. 49 din 15 februarie 2015 emise de IFS pe raionul Florești va dispune încetarea procesului civil [...]” (vol.I, f.d.222, verso).

De altfel, prin dispozitivul deciziei Curții de Apel Bălți din 26 septembrie 2017 s-a decis: „[...] Admite apelul declarat de Serviciul Fiscal de Stat pe raionul Florești. Casează integral hotărârea judecătorească Soroca sediul Florești din 13 martie 2017 adoptate în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Hidrosens”, în persoana directorului Șoșu Igor către Serviciul Fiscal de Stat pe r-ul Florești privind anularea actelor administrative și pronunță o nouă hotărâre după cum urmează: Respinge acțiunea formulată de SRL „Hidrosens”, în persoana directorului Șoșu Igor către Serviciul Fiscal de Stat pe r-ul Florești privind anularea deciziei nr. 49 din 15.02.2016. Încetează procesul civil la cererea SRL „Hidrosens”, în persoana directorului Șoșu Igor către Serviciul Fiscal de Stat pe r-ul Florești privind anularea deciziei nr. 95 din 25.03.2016 și a Actului de control nr. 5-672278 din 28.01.2016 deoarece cerințele nu se judecă în procedură civilă. (vol.I, f.d.222 verso).

În contextul dat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă că în textele citate din decizia instanței de apel sunt evidente contradicțiile admise la examinarea cauzei în ordine de apel, deoarece în toate aceste concluzii se identifică soluții diferite și anume: se va casa integral hotărârea instanței de fond și va emite o nouă hotărâre de respingere

integrală a acțiunii și se respinge doar cererea cu privire la anularea deciziei IFS pe raionul Florești nr. 92 din 25 martie 2016, iar în partea dispozitivă a aceleiași decizii, instanța de apel respinge acțiunea formulată de SRL „Hidrosens” în persoana directorului Șoșu Igor către Serviciul Fiscal de Stat pe r-ul Florești privind anularea deciziei nr. 49 din 15 februarie 2016.

Or, în condițiile legii admiterea acțiunii poate fi parțială sau integrală. Admiterea integrală se referă la toate pretențiile înaintate în acțiune de către reclamant. Admiterea parțială se referă numai la unele pretenții înaintate de reclamant în acțiune.

Totodată, în concluzii instanța de apel dispune încetarea procesului în latura cerințelor cu privire la anularea Actului de control nr. 5-672278 din 28 ianuarie 2016 și a Deciziei nr. 49 din 15 februarie 2015 emise de IFS pe raionul Florești, pe când în dispozitiv decide de a înceta procesul civil la cererea SRL „Hidrosens”, în persoana directorului Șoșu Igor către Serviciul Fiscal de Stat pe r-ul Florești privind anularea deciziei nr. 95 din 25.03.2016 și a Actului de control nr. 5-672278 din 28.01.2016 deoarece cerințele nu se judecă în procedură civilă [...].

În această ordine de idei, Colegiul notează că soluția instanței de apel nu este clară în ceea ce privește admiterea integrală sau parțială a pretențiilor înaintate, deoarece din textul dispozitivului rezultă că se respinge doar un capăt de cerere.

În consecință, Colegiul conchide că hotărârea instanței de judecată trebuie să fie certă și coerentă, iar între dispozitiv și motivare nu se vor admite disconcordanțe. Astfel, existența disconcordanțelor între dispozitivul hotărârii și partea motivatoare, impune anularea acesteia, din motiv că o astfel de hotărâre este nemotivată.

Or, în sensul principiului procesului echitabil, garantat de art. 6 CEDO, motivarea hotărârilor este o garanție pentru părți că cererile lor au fost analizate cu atenție și oferă posibilitatea exercitării controlului judiciar. Analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt și de drept care i-au format convingerea, în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară și simplă, precisă, concisă și fermă, să aibă putere de convingere. Nemotivarea hotărârii sau o motivare necorespunzătoare vor atrage casarea ei.

Din considerentele menționate, pornind de la faptul că această eroare admisă la judecarea cauzei în instanța ierarhic inferioară nu poate fi corectată de instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către SRL „Hidrosens” și a casa integral decizia instanței de apel, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel, pentru a concluziona sub aspectul temeiniciei/netemeiniciei acțiunii, urmează să verifice cerințele prin prisma argumentelor și probelor atât a părții reclamante, cât și a părții pârâte, rezultând din prevederile art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, conform cărora instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege, ca în consecință soluția adoptată să fie certă și coerentă. Caracterul peremptoriu al concluziei instanței de

judecată, urmează a fi stabilit în coraport cu circumstanțele pricinii, probele administrate și cercetate și normele de drept material aplicabile raportului litigios.

La judecarea pricinii, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate, creând condiții obiective și reale participanților la proces și judecând pricina, să emită o hotărâre întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Hidrosens”.

Se casează integral decizia Curții de Apel Bălți din 26 septembrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu răspundere limitată „Hidrosens” împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la contestarea actelor administrative, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, de un alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu

Galina Stratulat

Dumitru Visternicean

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru